

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Fridskränkings-
utredningen (Ju 2010:05)

Dir.
2011:63

Beslut vid regeringssammanträde den 22 juni 2011

Sammanfattning av tilläggsuppdraget

Fridskränkingsutredningen (Ju 2010:05) ska även se över straffskalan för grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning och i det sammanhanget särskilt överväga en höjning av straffminimum.

Utredningstiden förlängs. Uppdraget ska redovisas senast den 14 december 2011.

Utredningens nuvarande uppdrag

Med stöd av regeringens bemyndigande den 20 maj 2010 gavs en särskild utredare i uppdrag att utvärdera tillämpningen av brotten grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning i syfte att identifiera eventuella tolkningsproblem som uppkommit vid tillämpningen och för att undersöka om målsättningen med att införa dessa brott har uppnåtts samt vid behov lämna förslag till författningsändringar (dir. 2010:56). Uppdraget omfattar inte frågan om det finns behov av förändringar i straffskalan. Därutöver ska utredaren överväga vissa frågor om straffansvaret för egenmäktighet med barn.

Utredningen har antagit namnet Fridskränkingsutredningen (Ju 2010:05).

Behovet av en utvidgning av uppdraget

Straffet för grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning är fängelse i lägst sex månader och högst sex år. I Kvinnovåldskommissionens betänkande (SOU 1995:60), som låg till grund för införandet av fridskränkingsbrotten, föreslogs att straffminimum skulle vara fängelse i lägst ett år. Det föreslagna minimumstraffet framstod emellertid enligt den dåvarande regeringen som alltför högt.

Regeringen har under senare år genomfört en rad reformer i syfte att förstärka det straffrättsliga skyddet och åstadkomma skärpta straff för vissa typer av brott där detta varit befogat. Straffskalorna har ändrats för t.ex. mord, grov misshandel, grov utpressning, grovt vållande till annans död och köp av sexuell tjänst. Vidare kommer ett nytt brott, olaga förföljelse, att införas i syfte att höja straffnivån för sådana upprepade kränkningar av målsägandens integritet som inte utgör grov fridskränkning eller grov kvinnofridskränkning.

Den 1 juli 2010 skärptes straffen generellt för allvarliga våldsbrott genom att det vid bedömningen av brottslighetens straffvärde särskilt ska beaktas om gärningen inneburit ett allvarligt angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person. Mot bakgrund av den reformen kom Fridskränkningens utredningens uppdrag inte att omfatta domstolarnas påföljdsval och straffmätning.

Att kränka en annan person genom upprepade likartade gärningar är normalt betydligt allvarligare än om det inte finns något samband mellan gärningarna. Även med beaktande av de generella straffskärpningar för allvarliga våldsbrott som genomförts anser regeringen att det kan ifrågasättas om nuvarande straffmätningsspraxis för fridskränkingsbrotten fullt ut motsvarar den samlade brottslighetens allvar. Mot denna bakgrund, och för att utredningen ska få möjlighet att ge en heltäckande bild när det gäller tillämpningen av fridskränkingsbrotten, finns det skäl att också låta utredningen överväga om det finns anledning till förändringar i straffskalan. Utredningen ska särskilt överväga en höjning av straffminimum för brotten.

Tilläggsuppdraget

Fridskränkning utredningen ges i uppdrag att se över straffskalan för grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning och ta ställning till om det finns anledning till förändringar i denna. Utredningen ska särskilt överväga en höjning av straffminimum. Om utredningen föreslår förändringar av straffskalan, ska nödvändiga författningsändringar presenteras.

Uppdraget skulle enligt de ursprungliga direktiven redovisas senast den 31 maj 2011. Utredningstiden förlängs. Uppdraget ska i stället redovisas senast den 14 december 2011.

(Justitiedepartementet)